

La Costera-La Canal-La Vall d'Albaida

POLÍTICA DE POSSIBILITAT A LA CANAL DE NAVARRÉS
FUTUR ECONÒMIC I PRACTICABILITAT DE LA VIDA

TRIBUNA OBERTA

Jaime Piqueras/Pep Aparicio Guadas

UNED i IETEC/Institut d'Estudis Territorials el Caroig

els últims anys estem assistint a un ampli ventall de polítiques locals, comarcals... que tenen, presumptament, la finalitat de millorar la vida de les gentes a les terres de l'interior però, la realitat del món rural és dura i s'imposa amb les seues variables més eficients —per exemple la despoblació, la manca de serveis, la ineficàcia de les poques iniciatives d'ocupació, la feblesa del teixit econòmic...

I produeix però un efecte miratge, ancorant, més encara, els territoris rurals en una perspectiva-dinàmica d'empobriment i de ultra-dependència, hipòcrites, per exemple, la nova ajuda directa, escassa i trivial, als municipis de l'interior, tres milions d'euros per a resoldre una de les variables adés senyalades, la creixent despoblació i/o envelliment de les nostres comarques; o el manifest: www.sumatpernoestar.com que no expressa cap mesura concreta ni cap proposta calendaritzada i pressupostada.

Aquestes polítiques públiques sols mantenen un cert horitzó de supervivència, assistida, mitjançant unes *paguicas*, construeixen així la impossibilitat de crear un teixit econòmic endogen, sostenible i, sobretot, neguen la perspectiva-dinàmica de futur, anul·lant el demà en aquest present. Mentre hi ha iniciatives polítiques socials-civils econòmiques d'un cert èxit (Plantacanal, Beytom, Siempre viva S. Coop, Compañía de Tabacos de la Canal de Navarrés, Blaper, Aceites la Canal, Campoenguera, etc.) que les gentes de la nostra comarca han estat capaços de posar en marxa i que sols necessitarien d'una complementació econòmica, de serveis i dotacions, etc. I no de projectes exògens, més o menys elefantins, que sols tenen com finalitat l'extracció socioeconòmica i natural i no la creació de riquesa, d'ocupa-

ció... com per exemple, l'oferta, novament rellançada, de posar en marxa una horta solar-central fotovoltaica, a Bolbaite, de la mà de Solcon, subsidiària d'Apuc Grupo, que afecta molt negativament la Xarxa Natura 2000, concretament la ZEPA Serra de Martés-Mola de Cortes, entre altres àmbits econòmics d'afectació.

Mentrestant, el teixit econòmic de la Canal de Navarrés, malgrat la seua capacitat d'iniciativa i d'emprenedoria, pateix una endèmica situació de manca de capital i/o de creixement en moltes de les seues iniciatives actuals i futuribles, qüestió que caldria resoldre, entre d'altres apostes i/o propostes, amb la creació de sinèrgies entre empreses, incentivades per les institucions públiques i, a més, la posada en marxa, com en d'altres territoris valencians i espanyols, d'empreses mixtes públiques i privades i socials-cooperatives.

Puix la variable que més afecta l'envelliment i la despoblació, és la manca de teixit socioeconòmic que genere treballs i ocupacions, dignes i estables, que incidisquen realment en la practicabilitat de la vida en la comarca, ja que els darrers anys estem assistint a un degoteig, continu i intens, de tancament i/o desaparició d'empreses que no sols afecten el teixit econòmic sinó també el sociopolític... En l'actualitat el total és de 894 empreses, segons Argos: 31/7/2018 i, d'aquestes, el 8,93% son de l'àmbit industrial, que ha pujat lleugerament; el 15,77% son de la construcció, que ha baixat molt; el 41,61 pertanyen a l'àmbit del comerç, el transport i l'hostaleria que també ha baixat molt; el 26,73% pertanyen als serveis, que ha pujat lleument.

La tendència actual explicita un deteriorament del teixit econòmic —segons les dades de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

la taxa d'activitat per al període 2009-2017 ha tornat al 2009: 76,1%/76,0%— i, per tant, també de les ofertes de treball i d'ocupació —per exemple la taxa d'ocupació actual: 59,9% és inferior a la del 2009, 61,1, %— que aquest teixit pot crear com vector de manteniment-sustentació i, sobretot, d'atracció de nova població al territori del Caroig, no sols al sector nord-est.

Així mateix, podríem afirmar la necessitat de prioritzar inversions, públiques i privades, als diferents àmbits anteriors però dedicant especial atenció al sector serveis i, a més, tractant de relacionar i establir cooperacions-coefectuacions sinèrgiques entre els àmbits cooperatiu i públic mitjançant: (1) l'elaboració d'uns plans locals i comarcals d'intervenció socioeconòmica, (2) comproment inversions municipals i mancomunals i (3) coordinar-les a través dels dispositius mixtes —GAL Caroig-Xúquer, crear altres...— existents en connexió directa amb les i els alcaldes. Aquest procés-projecte-programa, possibilitaria unes polítiques locals i mancomunals de possibilitat, reals i inèdites, que siguen garantia d'un present-futur de les dones i homes de la Canal de Navarrés i dur a la pràctica, de manera concreta, efectiva, autèntica i pressupostada, el manifest suma't per no restar.

Pèssimes condicions laborals

Per altra banda, apreciem, en diferents bases de dades (Argos, Observatori de les Ocupacions, IVE, etc.) i de les investigacions que des de l'IETEC anem realitzant que, la majoria d'aquestes empreses, traslladen els costos de la producció a les persones treballadores —les condicions de treball son de sobreexplotació, els salaris escassos, les contractacions son parcials però les jornades completes...— i, a més, ha baixat en línies generals la població activa afiliada a la Seguretat Social, en l'actualitat és de 4.052 (Argos: 30/juny/2018), que es distribueix bàsicament així: Regim General de la Seguretat Social un 65,30%, ha pujat lleument;

Regim Agrari un 5,27%, continua baixant constantment; Regim Especial Autònom 27,89% que malgrat haver baixat encara està 10 punts per damunt de la mitjana provincial i del País Valencià i, tal vegada, amaga dins alguns punts percentuals de treballadors que són en realitat *falsos autònoms*.

I dos xicotets detalls, significatius, tot seguint les mateixes fonts: (1) a banda hi ha 1.310 persones treballadores afiliades a la Seguretat Social, que treballen fora de la comarca; i (2), l'especialització professional-ocupacional en les afiliacions de la Seguretat Social, segons dades de la de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, continuen centrades bàsicament en: «indústries extractives; agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca; indústria manufacturera; construcció; administració pública i defensa; i seguretat social obligatòria comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes»; etc., seguint aquest ordre.

Tanmateix l'atur registrat a la Canal —actualment 1.161 persones (Argos: 31/7/2018)— presenten dades similars a les de València i del conjunt del País Valencià: Agricultura un 5,80%, baixa un poc (3,88% PV); Indústria un 13,26%,

baixa prou (13,77% PV); Construcció un 9,04%, baixa un poc (8,12% PV); Serveis un 67,61%, puja prou (67,30% PV). I també mostren, la inqüestionable necessitat de formació professional i ocupacional específica, més enllà dels diferents programes que en l'actualitat estan implementant-se —Avallem Joves; tallers i cases d'oficis...—, arrelada al territori i que done respostes no sols formatives i/o de renda social sinó també de creació d'ocupació i/o generació d'empreses que reforcen i implementen el teixit econòmic present —agrícola, ramader, silvícola, industrial...—, que ajuden a captar capital i noves activitats econòmiques, consoliden les existents i, a més, generen sinèrgies i plusvàlues que possibiliten un creixement sostenible i la practicabilitat de la vida al territori del Caroig.

Major planificació

Tal vegada, i en l'horitzó de noves propostes de serveis per a la comarca, seria imprescindible llançar la proposta —com ja hem especificat en diverses reunions amb municipis, associacions, etc.— de planificació, creació i posada en marxa d'un centre, integral i independent, públic, o sociopúblic, de formació professional integral i desenvolupament rural que a banda de les tasques fins ara enunciades caldria que fera possible les relacions i enllaços amb d'altres iniciatives estatals i europees similars i, també, planificarà i posés en marxa diferents figures de qualificació de qualitat, d'origen... artesans, agroecològiques... i altres actuacions.

Finalment, caldria afirmar que aquestes mudances son possibles i reals si no sols canviem la manera de fer política sinó també el paper que el vast teixit social-cívic, més o menys apoderat i sense delegacions ni representacions, puga posar en lloc i en joc... com ja hem afirmat en diferents ocasions, en aquest diari i també a la revista Caroig i a les diverses jornades realitzades —sols cal veure i accedir a les publicacions (<http://ietecelcaroig.wixsite.com/ietec>)— sense monopolis ni veritats absolutes, pensar i fer juntes, aquesta ha estat i és encara la proposta i el repte... no hi ha receptes ni camins, sobre la marxa anem fent-les i escrivint-los.

El teixit econòmic de la Canal, malgrat la seua capacitat d'iniciativa, té una manca de capital

La tendència actual mostra un deteriorament del teixit econòmic que es concreta en l'atur

Les dades mostren la inqüestionable necessitat de formació professional i ocupacional específica

NOTICIAS DE ACTUALIDAD

MÚSICA SALUD Y BELLEZA VALENCIA

EDAD CINE MO AGENDA DE OCIO

CASTELL

www.levante-emv.com

Levante

EL MERCANTIL VALENCIANO

Levante

www.levante-emv.com

ARA TAMBE EN VALENCIA

Todo esto y mucho más en www.levante-emv.com